

Latvijas Republikas un Moldovas Republikas divpusējās attiecības

Publicēts: 02.07.2021.

Latvijas attiecības ar Moldovu tiek veidotas, pamatojoties uz divpusējās sadarbības principiem un Latvijas kā ES un NATO dalībvalsts statusu. Tās ir raksturojamas kā aktīvas, draudzīgas un konstruktīvas. Moldova ir viena no Latvijas prioritātēm Eiropas kaimiņu politikas un Austrumu partnerības ietvaros. Kopš 2005. gada Moldova ir viena no Latvijas galvenajām attīstības sadarbības partnervalstīm.

[Diplomātisko attiecību vēsture](#)

[Attīstības sadarbība](#)

[Parlamentārā sadarbība](#)

[Nozīmīgākās vizītes un tikšanās](#)

[Sadarbība ekonomikā](#)

[Moldāvu diaspora Latvijā](#)

[Informācijas avoti](#)

DIPLOMĀTISKO ATTIECĪBU VĒSTURE

Moldova Latvijas neatkarību atzina 1991. gada 26. augustā, savukārt Latvija Moldovas neatkarību atzina 1992. gada 28. janvārī. Diplomātiskās attiecības starp abām valstīm tika nodibinātas 1992. gada 1. septembrī.

Latvijas Republikas vēstniecība Moldovas Republikā uzsāka darbu 2014. gada 12. jūnijā. Līdz tam kopš 2012. gada aprīļa Kišiņevā strādāja Latvijas vēstniecības Ukrainā kanceleja.

Kopš 2019. gada 31. janvāra Latvijas Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Moldovas Republikā ir Uldis Mikuts.

Kopš 2016. gada septembra līdz 2018. gada augustam Latvijas Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Moldovas Republikā bija Atis Lots.

Kopš 2014. gada decembra līdz 2016. gada septembrim Latvijas nerezidējošais vēstnieks Moldovā bija Juris Poikāns.

Šobrīd Moldovā darbojas viens Latvijas goda konsuls Valērijs Dragņevs (Valeriy Dragnev), kura konsulārais apgabals aptver valsts dienvidu rajonus Anenii Noi, Basarabeasca, Cahul, Calarasi, Cantemir, Causeni, Cimislia, Criuleni, Hincesti, Gagauzia, Ialoveni, Leova, Nisporeni, Stefan Voda, Straseni, Taraclia. Goda konsuls rezidē Basarabjaskā (Basarabeasca).

Kopš 2015. gada 15. decembra Moldovas Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā ir Jeudžens Revenko (Eugen Revenco).

ATTĪSTĪBAS SADARBĪBA

Kopš 2005. gada Moldova ir viena no Latvijas attīstības sadarbības politikas prioritārajām valstīm. Latvijas īstenotie attīstības sadarbības projekti sniedz atbalstu Moldovas reformu procesam, tai skaitā valsts pārvaldes un tieslietu sistēmas reformai,

reģionālajai attīstībai, eksportspējas veicināšanai, robežsardzes un kinologu dienesta modernizācijai, vides aizsardzībai, pilsoniskās sabiedrības stiprināšanai, pašvaldību attīstībai un citām jomām.

2017.gadā īstenotie divpusējie attīstības sadarbības projekti:

“Latvijas Standarts” projekts mazu un vidēju uzņēmumu (MVU) attīstībai –MVU standartizācijas jomā.

“Latvijas Lauku Foruma” un VARAM projekts ilgtspējīgai reģionālai plānošanai.

“Risinājumu darbnīcas” projekts pārtikas standartizācijas jomā.

2017. gadā īstenotie Reģionālie projekti:

Apmācību programmu ES tiesībās un ekonomikā Kaimiņpolitikas valstu, Centrālās un Rietumbalkānu valstu publiskās administrācijas un pilsoniskās sabiedrības topošajiem līderiem, kuru īsteno Rīgas Juridiskā augstskola. Gruzijas, Moldovas un Ukrainas Augstāko revīzijas iestāžu (Valsts kontroļu) spēju stiprināšana caurskatāmas un efektīvas valsts līdzekļu kontroles sistēmas izveidē.

2016. gadā īstenotie projekti:

VARAM projekts reģionālās attīstības jomā (2012. g.- 2016.g.);

Latvijas Lauku foruma projekts reģionālās un lauku attīstības jomā „Atbalsts Moldovas Ziemeļu reģionam reģionālās attīstības veicināšanā, sekmējot vietējo partnerību un lauku tīkla izveidi strukturētai un efektīvai līdzdalībai un starpnozariem ekonomiskās un sociālās attīstības risinājumiem” (2014.g. – 2016.g.);

Atbalsts labas pārvaldības un izglītības jomā (2014.g. – 2016.g.): Moldovas pārstāvju dalība Rīgas Juridiskās augstskolas programmā Eiropas tiesībās un ekonomikā Austrumu partnerības un Centrālās reģiona valsts pārvaldes un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem;

Latvijas Republikas Valsts kontroles projekts Gruzijas, Moldovas un Ukrainas atbalstam, lai stiprinātu šo valstu Augstāko revīzijas iestāžu kapacitāti caurskatāmas un efektīvas valsts līdzekļu kontroles sistēmas izveidē (2016.gads);

Valsts robežsardzes koledžas projekts „Moldovas Republikas Robežpolicijas kapacitātes stiprināšana kinoloģijas jomā”.

Latvijas institūcijas sniedz atbalstu Moldovas reformu procesam, daloties savā reformu pieredzē. Ir notikušas pieredzes apmaiņas vizītes starp Latvijas un Moldovas robežsardzēm, Centrālajām vēlēšanu komisijām, pašvaldībām; valsts kontroles institūcijām.

Vairāki Latvijas esošie un bijušie valsts pārvaldes, NVO un privātā sektora pārstāvji darbojas Moldovā gan kā individuālie eksperti, gan kā eksperti citu donoru finansētos projektos, t.sk., kā Eiropas Savienības augsta līmeņa padomnieki Moldovas nozaru ministrijās un parlamentā.

Vadošais konsultāciju uzņēmums Latvijā un Baltijā “CPM” (*Corporate and Public Management Consulting Group*) Moldovā ir īstenojis vairākus projektus, sniedzot atbalstu Moldovas nacionālās stratēģijas izstrādē, Kišiņevas pašvaldībai, iekšējās institucionālās reformas modernizēšanā, sabiedrības līdzdalības un iesaistes politiskajā dialogā veicināšanā, biznesa un nodokļu uzraudzības administrēšanā u.c.

PARLAMENTĀRĀ SADARBĪBA

Attīstās sadarbība starp Latvijas un Moldovas parlamenti. Notiek samērā regulāras parlamentu augstāko amatpersonu tikšanās, tai skaitā Saeimas spikeres Ināras Mūrnieces tikšanās ar Moldovas parlamenta spikeru Andrianu Kandu, kā arī Saeimas priekšsēdētājas biedra G.Daudzes vizītes.

Starp Latvijas un Moldovas parlamenti notiek sadarbība reformu un eiropintegrācijas jomā, tai skaitā ir notikušas vairākas pieredzes apmaiņas vizītes par jautājumiem saistībā ar valsts institūciju komunikāciju ar sabiedrību.

2010. gada augustā Rīgā tika parakstīts Saprašanās memorands starp Latvijas Saeimas kanceleju un Moldovas parlamenta

kanceleju, kas paredz Latvijas puses atbalstu Moldovas parlamenta administrācijas kapacitātes stiprināšanā.

Kopš 2014. gada 18. decembra 12.Saeimā darbojas Deputātu grupa sadarbībai ar Moldovas parlamentu. Pašlaik grupā ir 24 deputāti, tās vadītāja ir Lolita Čigāne (Vienotība). Savukārt 2016. gada 17. martā Moldovas parlamentā tika izveidota deputātu grupa sadarbībai ar Latvijas parlamentu 21 cilvēku sastāvā.

NOZĪMĪGĀKĀS VIZĪTES UN TIKŠANĀS

Laiks
Amatpersona
2018. gada 28. septembris
ANO Ģenerālās asamblejas laikā ārlietu ministrs E.Rinkēvičs tiekas ar Moldovas ārlietu ministru T. Uljanovski
2018. gada 24. novembris
Vizītes laikā Ukrainā Valsts prezidents R. Vējonis tiekas ar Moldovas premjerministru P. Filipu
2018. gada 1. - 3. marts
Saeimas priekšsēdētājas Ināras Mūrnieces darba vizīte Moldovā
2018. gada 28. februāris – 3. marts
Latvijas kultūras ministres Daces Melbārdes darba vizīte Moldovā
2017. gada 3. - 5. decembris
Moldovas parlamenta priekšsēdētāja Andriana Kandu darba vizīte Latvijā
2017. gada 24. novembris
Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa tikšanās ar Moldovas premjeru Pāvelu Filipu Briselē, piektā Austrumu partnerības samita laikā
2017. gada 6. - 7. novembris
Latvijas ārlietu ministra Edgara Rinkēviča darba vizīte Moldovā
2017. gada 28. - 30. septembris
Moldovas premjerministra vietnieka, ārlietu un Eiropas integrācijas ministra Andreja Galbura darba vizīte Latvijā un dalība Rīgas konferencē
2017. gada 30. maijā
Valsts sekretāra Andreja Pildegoviča vizīte Moldovā dalībai Latvijas-Moldovas Ārlietu ministriju politiskajās konsultācijās

2017. gada 14. - 16. martā
Moldovas kultūras ministres Monikas Babukas darba vizīte Latvijā
2016. gada 27. - 29. oktobris
Moldovas ārlietu un Eiropas integrācijas ministra A.Galbura darba vizīte Latvijā, dalība Rīgas konferencē
2016. gada 8. - 11. septembris
Saeimas priekšsēdētājasbiedra G.Daudzes vizīte Moldovā, dalība Moldovas Neatkarības 25 gadu svinībās, tikšanās ar Moldovas parlamenta spīkeru A.Kandu
2016. gada 19. - 24. jūlijs
Moldovas ārlietu un Eiropas integrācijas ministra vietnieka Liliana Darii vizīte Latvijā, Latvijas un Moldovas Ārlietu ministriju politiskās konsultācijas
2015. gada 6. - 8. novembris
Moldovas parlamenta spīkera A.Kandu un vicepremjera, ārlietu un Eiropas integrācijas ministres pienākumu izpildītājas N.Germanes darba vizīte Latvijā, dalība Rīgas konferencē 2015
2015. gada 15. - 16. oktobris
Latvijas ārlietu ministra Edgara Rinkēviča darba vizīte Moldovā
2015. gada 22. maijs
Moldovas prezidenta Nikolaje Timofti dalība Rīgas samītā, tikšanās ar Latvijas prezidentu Andri Bērziņu
2015. gada 25. - 26. marts
Ārlietu ministra Edgara Rinkēviča darba vizīte Kišiņevā
2015. gada 16. marts
Ārlietu ministra Edgara Rinkēviča dalība ES Moldovas draugu grupas sanāksmē un ES-Moldovas Asociācijas Padomē Briselē
2015. gada 10. marts
Saeimas priekšsēdētājas Ināras Mūrnieces tikšanās ar Moldovas parlamenta spīkeru Adrianu Kandu Lietuvas neatkarības atjaunošanas 25. gadadienas pasākumu ietvaros Viļņā
2014. gada 15. - 18. oktobris
Saeimas vicespīkeru Ineses Lībiņas-Egneres un Andreja Klementjeva vizīte Moldovā
2014. gada 1. septembris
Ārlietu ministra Edgara Rinkēviča dalība ES neformālajā ministru līmeņa Moldovas draugu tikšanās Kišiņevā

2014. gada 13. - 14.maijs
Saeimas priekšsēdētājas Solvitas Āboltiņas vizīte Moldovā NB8 parlamentu priekšsēdētāju vizītes ietvaros
2014. gada 24. - 25. februāris
Latvijas ārlietu ministra Edgara Rinkēviča darba vizīte Moldovā
2013. gada 29. - 30. oktobris
Latvijas ārlietu ministra Edgara Rinkēviča darba vizīte Moldovā
2013. gada 8. - 10. oktobris
Moldovas vicepremieres, ārlietu un Eiropas integrācijas lietu ministres Nataljas Germanes darba vizīte Latvijā
2013. gada 19. - 21. februāris
Latvijas Ministru prezidenta Valda Dombrovska oficiālā vizīte Moldovā
2012. gada 14. - 17. septembris
Moldovas ārlietu un Eiropas integrācijas lietu ministra Jurija Ņankes darba vizīte Latvijā
2011. gada 27. - 28. aprīlis
Latvijas ārlietu ministra Ģirta Valda Kristovska darba vizīte Moldovā
2010. gada 30. septembris - 1. oktobris
Latvijas ārlietu ministra Aivja Roņa darba vizīte Moldovā
2008. gada 4. - 5. februāris
Latvijas ārlietu ministra Māra Riekstiņa oficiālā vizīte Moldovā
2007. gada 10. - 11. maijs
Moldovas premjerministra Vasila Tarleva oficiālā vizīte Latvijā
2007. gada 24. – 25. aprīlis
Saeimas priekšsēdētāja Induļa Emša darba vizīte Moldovā
2006. gada 7. – 9. septembris
Latvijas Ministru prezidenta Aigara Kalviša oficiālā vizīte Moldovā
2006. gada 3. – 4. aprīlis
Latvijas Valsts prezidentes Vairas Viķes-Freibergas valsts vizīte Moldovā

2006. gada 14. – 15. marts
Latvijas ārlietu ministra Arta Pabriņa oficiālā vizīte Moldovā
2005. gada 26. – 27. septembris
Moldovas prezidenta Vladimira Voronina valsts vizīte Latvijā
2004. gada 7. – 8. jūlijs
Moldovas ārlietu ministra Andreja Stratana oficiālā vizīte Latvijā

SADARBĪBA EKONOMIKĀ

Kopējais tirdzniecības apgrozījums starp Latviju un Moldovu 2017.gadā sasniedza 23,28 milj. eiro, eksports – 17,02 milj. eiro, savukārt imports – 6,26 milj. eiro. Pēdējo gadu laikā ir novērojams pakāpenisks tirdzniecības apgrozījuma pieaugums.

Latvijas galvenās eksporta preču grupas uz Moldovu ir ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozares produkcija - medikamenti (34,23%), pārtikas rūpniecības produkti - zivju konservi (23,12%), mašīnas un mehānismi, elektriskās iekārtas - monitori (22,10%); dzīvnieki un lopkopības produkcija – siers un biezpiens (6,23%).

Latvijas galvenās importa preču grupas no Moldovas ir pārtikas rūpniecības produkti - vīns (43,07%), augu valsts produkti – svaigas vai žāvētas vīnogas (26,62%), mašīnas un mehānismi, elektriskās iekārtas - vadi (23,50%).

Balstoties uz 'Datos balstītas nācijas' (Data Driven Nation) konceptu, kuru ir izstrādājusi Latvijas valdība, Latvijas uzņēmumi ir izveidojuši starpnozaru produktus šādās nozarēs:

Bioekonomika (mēbeļu industrija, koksnes ķīmija, bioloģiskā/funkcionālā pārtika, automatizēta lauksaimniecība);

Biomedicīna, medicīnas tehnoloģijas, biofarmācija un biotehnoloģijas;

Viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas (autonomi mehānismi, dažādu pārklājumu kompozītmateriāli, t.sk. tehnoloģiskajām mikroshēmām, vadības sistēmas u.c.);

Viedā enerģētika (viedie elektrotīkli, mikroģenerācijas risinājumi, alternatīvo resursu tehnoloģijas u.c.);

IKT (robotika, mākslīgais intelekts, mašīnmācīšanās, kvantu skaitļošana).

Jaunuzņēmums "Mintos", kurš ir izveidojis, aizdevumu platformu aktīvi darbojas Moldovas tirgū.

Saskaņā ar Lursoft datiem 2018. gada 19. februārī Moldovas tiešās investīcijas Latvijas uzņēmumu pamatkapitālā veidoja 2,2 milj. eiro (52.vieta), kā arī Uzņēmumu reģistrā bija reģistrēti 542 Moldovas – Latvijas kopuzņēmumi.

MOLDĀVU DIASPORA LATVIJĀ

Saskaņā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes 2018. gada 1. janvāra datiem Latvijā dzīvo 1799 moldāvu izcelsmes personas (no kuriem 678 ir Latvijas pilsoņi, 759 - Latvijas nepilsoņi, 2 - bezvalstnieki, 360 - pārējie), kā arī Latvijā dzīvo 289 Moldovas pilsoņi.

1987. gadā tika nodibināta Latvijas moldāvu-rumāņu biedrība „Dačija”, kura 2006. gadā tika reorganizēta par Latvijas moldāvu kultūras centru „Dačija”.

INFORMĀCIJAS AVOTI

Latvijas un Moldovas divpusējie līgumi

[Datubāze ar informāciju par divpusējiem līgumiem](#)

Mājaslapas:

Moldovas prezidenta kanceleja www.president.md

Moldovas parlaments www.parlament.md

Moldovas valdība www.gov.md

Moldovas Ārlietu un Eiropas integrācijas ministrija www.mfa.gov.md

Moldovas investīciju un eksporta veicināšanas organizācija www.miepo.md

<https://www.mfa.gov.lv/lv/latvijas-republikas-un-moldovas-republikas-divpusejas-attiecibas>